

2. Сідеельникова Л. П. Монетарні впливи на ринок праці в умовах невизначеності. Проблеми економіки. 2024. № 1. С. 121-127.
3. Що відбувається з відділеннями Ощадбанку під час війни. Ощадбанк. 2023. URL: <https://www.oschadbank.ua/news/so-vidbuvaetsa-z-viddilennami-osadbanku-pid-cas-vijni> (дата звернення: 22.11.2024).
4. Zhelikhovskyi S., Tykhonenko I. Foreign Policy Initiatives of the Republic of Poland in Support of Ukraine in Russian-Ukrainian War. Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI. Special Issue. 2023. P. 61–71. DOI: 10.26693/ahpsxxi2023.si.061
5. Гончаренко А. С. Банківська конкуренція на ринку платіжних послуг в умовах розвитку FinTech. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 3-4. С. 21-27.

МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ ІТ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Панасенко Оксана

к.е.н., доцент

Кафедра економічної кібернетики і системного аналізу

Косенко Максим

здобувач вищої освіти

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця

У роботі досліджено стан ІТ-ринку в Україні та світі, його тенденції. У сучасному світі ІТ-компанії відіграють ключову роль у розвитку економік багатьох країн. Успішність цих компаній залежить від здатності адаптуватися до швидких технологічних змін, впроваджувати інновації та ефективно використовувати ресурси. Прогнозування прибутковості ІТ-компаній є важливим завданням для інвесторів, аналітиків та керівництва. Це дозволяє оцінювати перспективи розвитку бізнесу, приймати стратегічні рішення та ефективно планувати діяльність.

Ось основні фактори, що впливають на прибутковість;

Вплив макроекономічних факторів. Рівень розвитку економіки, податкова політика, рівень інфляції та стабільність фінансових ринків;

Рівень інноваційності компанії. Частка інвестицій у дослідження та розробки, кількість запатентованих технологій, ефективність розробки продуктів;

Кваліфікація персоналу. Високий рівень підготовки співробітників, їх досвід у галузі розробки програмного забезпечення, конкурентоспроможність на ринку праці;

Клієнтська база та маркетинг. Масштаб аудиторії, ефективність маркетингових стратегій та позиціонування бренду;

Технологічна інфраструктура. Використання хмарних технологій, автоматизація бізнес-процесів, рівень кіберзахисту.

Підходи до прогнозування:

Регресійні моделі. Застосовуються для аналізу залежності між різними факторами та прибутковістю. Наприклад, вплив обсягу продажів на чистий прибуток;

Машинне навчання. Алгоритми, такі як лінійна регресія, дерева рішень та нейронні мережі, дозволяють визначати складні взаємозв'язки між даними;

Економетричні моделі. Враховують вплив зовнішніх економічних умов на діяльність компаній;

Аналіз часових рядів. Використовується для оцінки динаміки прибутковості на основі історичних даних.

Моделі розвитку ІТ-компаній грають ключову роль у визначенні стратегії та організації бізнес-процесів, що дозволяє їм адаптуватися до ринкових умов та досягати стабільного зростання. Однією з найбільш використовуваних є модель життєвого циклу розробки програмного забезпечення (SDLC), яка містить декілька популярних підходів. Kanban-метод забезпечує візуалізацію робочого процесу на спеціальних дошках, допомагаючи командам ефективно організовувати завдання та підтримувати постійний моніторинг стану проекту. Kanban використовується багатьма великими міжнародними компаніями для оптимізації робочого процесу і гнучкого реагування на зміни. У підсумку, вибір моделі залежить від специфіки проекту, і не існує універсального підходу. Важливо адаптувати методологію до конкретних потреб проекту, що дозволяє досягти оптимальних результатів.

Завдяки ретельному аналізу зовнішнього середовища за допомогою аналізу PEST (політичні, економічні, соціальні та технологічні фактори) та внутрішньої оцінки за допомогою аналізу SWOT (сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози) компанія отримує цінну інформацію про виклики, з якими вона стикається, і наявні у нього можливості. Виявляючи слабкі місця та загрози, компанія може розробити відповідні стратегії для їх усунення та захисту від потенційних ризиків. Крім того, усвідомлення можливостей і сильних сторін дозволяє компанії отримати вигоду від своїх переваг і вигідно позиціонувати себе в конкурентному ІТ-секторі.

Для моделювання прибутковості компаній ІТ-сектору України було застосовано регресійну модель за методом найменших квадратів за допомогою програмного забезпечення «EViews 14». Проведене дослідження засвідчило, що розвиток ІТ-галузі перебуває у суттєвій залежності від попередніх показників розвитку (внутрішній чинник) та рівня стабільності в країні (зовнішній чинник). Перевірка моделі на якість та адекватність дозволила зробити висновок, що отримана модель придатна для використання та для прогнозування подальшого розвитку сектору інформаційних технологій в Україні.

Dependent Variable: IT_SERVICES
 Method: Least Squares
 Date: 10/29/24 Time: 16:23
 Sample: 2017Q1 2023Q4
 Included observations: 28

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
IT_SERVICES__1	0.762251	0.067575	11.28014	0.0000
GDP	0.012054	0.002868	4.202632	0.0003
C	-3654.109	1928.240	-1.895049	0.0697

R-squared	0.966523	Mean dependent var	37218.30
Adjusted R-squared	0.963845	S.D. dependent var	15439.67
S.E. of regression	2935.789	Akaike info criterion	18.90830
Sum squared resid	2.15E+08	Schwarz criterion	19.05103
Log likelihood	-261.7162	Hannan-Quinn criter.	18.95193
F-statistic	360.8879	Durbin-Watson stat	2.265421
Prob(F-statistic)	0.000000		

Рис. 1 Результати моделювання динаміки реалізації ІТ-послуг від показників попереднього періоду та обсягу ВВП

Дана модель (Рис. 1) пояснює зміну динаміки ІТ-галузі в Україні на 96,95%, що підтверджується коефіцієнтом детермінації. Отже, отримана модель придатна для використання та для прогнозування подальшого розвитку сектору інформаційних технологій в Україні.

Список використаних джерел

1. Фріл, Дж. Predicting Profitability in Tech: Methodologies and Case Studies [Електронний ресурс]. URL: <https://techprofitmodels.com>
2. Міжнародна організація праці (МОП). Labour Market Impact of the Ukraine Crisis [Електронний ресурс]. URL: https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_844626/lang--en/index.htm
3. Deloitte. Technology Sector Outlook: Predictive Analytics and Forecasting [Електронний ресурс]. URL: <https://www2.deloitte.com/technology-forecast>

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЧАТУ GPT ДЛЯ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ ГРАНТОВИХ РЕСУРСІВ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Кобеля-Звір Мар'яна Ярославівна

Кандидат економічних наук Ph.D., доцент

Кафедра підприємництва, торгівлі та логістики

Львівський торговельно-економічний університету, Україна

Серед інструментів для оптимізації процесу підготовки грантових заявок особливе місце займає Чат GPT [1], що відкриває можливості автоматизації та полегшення цього процесу. ChatGPT - це чат-бот зі штучним інтелектом,